

VIÐMERKINGAR

DAGSINS MEINING

Eigur at sleppa at royna seg

– Hvat heldur tú um nýggja landstýrið! Hetta er spurn-ingurin tú hoyrir nærum alla staðni, har tú hittir fólk: á kaffistovum, í undirhúsunum, í egningarskúrunum, í hita-rúmumun í svimjihøllunum, á arbeiðsplássum og aðra-staðni við. Og svarini eru ymisk. –Fólkaflokkurin hevur svikið fullveldið - Javnaðarflokkurin hevur havt útsolu – Sambandið hevur sett skeivu fólkiní í Nesið - Tjóðveldis-flokkurin og hinir gomlu samgonguflokkarnir vunnu valið og tað er ódemokratiskt, at teir ikki kunnu halda fram osfr. Men hvussu og ikki – so hava triggir stórir flokkar, hvat er eindomi, funnið saman og skipað nýtt landstýri. Hetta ásanna øll, og mong siga eisini, at tað nú er rimuligt og rætt, at hesir sleppa at royna seg. Men sleppa teir veruliga at royna seg! Tí skulu teir ikki bara til at taka upp eftir aðrar!

Flokkarnir hava skrivað samgonguskjal, ið setir framtíðar politikkín út í kortið. Men tað er ein sannroynd, at eitt nýtt landstýri byggir fyrst og fremst á herarnar á teimum, ið sótu framanundan. Komandi tilgongdin verður tí nógv tengd at tí úrsliti, ið undanfarna landstýrið lat eftir seg. Og tað er so ikki nokur vøkur mynd. Eitt samfelag, hvors vinnur eru í kreppu ella um at koma út í eina álvarsliga kreppu, samtíðis sum ein triðingur av blokkinum úr Danmark er strikaður, er búgvið, sum henda samgongan fær upp í hendurnar. Ein landskassa, sum fólk flest enn ikki kenna innihaldið í. Tað, ið higartil er komið fram um figgjarligu støðuna er møguliga bara toppurin á ísfjall-inum.

Lita vit aftur um bak kunnu vit bara ásanna, at vandi er í hvørjari vælferð. Neyvan naktantið í Føroya søgu hevur vælferðin verið størri enn seinastu áriní. Ongantið hevur viðrákið verið so stórt – nærum alt hevur lagað seg – so gott sum uttan at undanfarnu samgongurnar hava havt fyri neyðini so frægt sum at lyfta hond frá síðu. Men hví hava vit so ikki dugað at húsað við hesum rimidomi? Eftir sjeý góð ár koma sjeý rak ár. Soleiðis hevur tað eisini verið her á landi. Men undanfarnu samgongur böru seg at sum at tey góðu áriní fóru ongantið at støða. Hóast tað varð ávarað ímóti at skera ov nógv av blokkinum við ein-um høggi, so varð ikki lurtað. Ein av vanlukkunum við siðstu samgongunum var, at tú hevði ein figgjarmálaráð-harra, sum ongantið vildi lurta eftir øðrum, ikki ein gang sínum egnu samgongufeløgum. Tá hann var ávaraður um vandan við at fremja ein so stóran blokkniðurskurð vóru viðagitnu orð hansasara, at ráddi hann var allur blokkurin skorin burtur í einum og tað í morgin.

Landsstýrið fær neyvan gjørt annað í løtuni enn at sigla sum frægest millum skerini og tryggja sær, at teir ringastu brotasjógvarnir ikki raka so meint. Ringt er at ímynda sær eina arbeiðsføra andstöðu, nú hon í veruleikanum hevur brúk fyri sjálvsannmrakan meira enn nakað annað. Men kanska henda sjálvsannsakan fer at gera, at vit fara at fáa eina samgongu og eina andstöðu, sum í felag og við konsesus fara at demma upp ímóti brotasjógvunum, sum uttan íva fara at verða harðari og harðari sum tíðin gongur. Tí er greitt: svára støðan, sum undanfarnu samgongur hava borðreitt fyri ABC-samgonguni, krevur, at allar kreftir frá A til H gera alt fyri at finna tør bestu loysnirnar. Sum støðan sær út er ikki pláss til ósemjur og stríð.

Sosialurin

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirkur@sosialurin.fo
Figgjarleiðari: Jákup Mørk
jakup@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Finnbjørg Nattestad
finnbjorg@sosialurin.fo
Dúrita Simonsen durita@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo
Heri á Røggi heri@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Solbj Eliassen solbj@sosialurin.fo
Dagfinn Olsen dagfinn@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Páll Holm Johannesen pall@sosialurin.fo
Heini í Skorini heini@sosialurin.fo

Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Í viðtali við Dimmalætting hósdagin 12. februar 2004 sigur Sigmundur Poulsen, advokatur: *»Hetta er mæn. Tað er eingin lögfrøðisligur grundvøllur í úttalissum hjá bispi.«*

Eg veit væl, at fyriverni skal takast, tá tað snýr seg um viðtalur av slíkum slagi. Tí fari eg ikki at gera nakrar beinleiðis viðmerk-ingar til tað, ið her verður endurgivið, men eg fari at loyva mær í stuttum at siga mína fatan av hesum viðurskiftum. Vit kunnu staðfesta, at sama grundlóg, sum tryggj-ar øllum borgarum í ríkin-um trúarfrælsi, beinleiðis tekur sama trúarfrælsi frá kongi. Rættin at velja mill-um trúarsamfeløginí ella at standa uttanfyri, sum grundlógin tryggjar øllum øðrum, júst henda rætt tekur hon frá kongi - sum hinum einasta. Hann skal hoyra til fólkakirkjuna, sum er tann evangelisk lutherska kirkjan í landin-um. Men hetta er eitt so álvarsamt inntriv í tað per-sónliga frælsið, sum grund-

Takk fyri Tobbi

Finn Hansen

Eg hevði satt at siga ikki roknað við, at tað fór at verða ein fullveldismaður,

Afturhvarv

Bygdarhúsinum í Leirvík

Leygarkvöldið 21. februar skipar Svímjifelagið Reki fyri einum stórum aftur-litandi dansitiltaki í Bygd-arhúsinum í Leirvík, har átta ymiskir bólkar og so-listar luttaka.

Byrjað verður kl 23 við teimum báðum floguaktu-ellu Høgna Lisberg og Sør-en Sogaard.

Síðan spæla leirviksbólk-arnir Kallar, Satisfaction og Que Vadis frá 60´- og 70´-

Sosialurin í Norðoyggjum:	Uppseting/prent:
Postmoga 231	Uppseting: Hestprent
Nólsoyar Pálsgota 1, 700 Klaksvík	Prent: Prentmiðstöðin
tel. 458686 fax 458687	Útgevari:
e-post: klaksvik@sosialurin.fo	Sp/Í Sosialurin
Sosialurin í Suðuroy:	Angreiðsla:
tel. 375364 fax 375464	Mán.-frí. 8-16
tel. 220727	Argjavegur 26,
e-post: aki@sosialurin.fo	Tel. 341800, Fax 341801
e-post: dagfinn@sosialurin.fo	Postadressa:
Sosialurin í Eysturoy:	Postboks 76, 110 Tórshavn
Postmoga 143, Saltangará	E-mail:
tel. 447820 fax 449520	post@sosialurin.fo
e-post: vilmund@sosialurin.fo	lysing@sosialurin.fo
Sosialurin í Vágum:	lysingartorg@sosialurin.fo
360 Sandavágur	varp@sosialurin.fo
tel. 333820, 220507 fax 333720	
e-post: edvard@sosialurin.fo	
e-post: vagn@sosialurin.fo	

Blaðið verður prentað mánadag-friggjadag klokkan 14^{oo}

sum »verk« kann ikki vera limur í einum trúarsamfe-lagi, í hesum føri evan-gelisk-luthersku kirkjuni, tað kunnu bara einstakir persónar vera. Statsins »umboð« fram um øll onnur er kongur, men skal hann útinna myndugleika í evangelisk-luthersku kirkj-uni, má hann sum øll onnur vera limur í hesi kirkju. Hetta er orsökín til at sama grundlóg, sum tryggjar øllum borgarum í ríkinum trúarfrælsi, tekur trúar-frælsið frá kongi. Valið stóð millum at hava eina fólka-kirkju ella ein ella annan »stovn« fyri átrúnað, har evangelisk-lutherska kirkj-an hevði verið ein frikirkja sum aðrar frikirkjur.

Men júst við at gera hetta ekstraordinæra inntrivið í rættindi kongs - at krevja, at kongur skal vera limur í evangelisk-luthersku kirkj-uni - viðurkennir og knæ-setir grundlógín megin-regluna, at treytin fyri at út-inna myndugleika í fólka-kirkjuni er limaskapur í evangelisk-luthersku kirkj-uni. Hetta er jú galdandi øll trúarsamfeløg, øll fákfeløg og allar felagsskapir við, at limaskapur er treytin fyri at útinna myndugleika. Men limaskapur er altið persón-

ligur, hann kann hvørki útdelegerast ella arvast. Tá ið tað tí verður kravt av ovasta manni í ríkinum, at hann skal vera limur í evan-gelisk-luthersku kirkjuni, verður sjálvsagt sama krav sett øllum øðrum, sum skulu útinna myndugleika í hesi kirkju. Einasti munur er, at kongur hevur einki val, meðan øll hini kunnu velja. Men tey fáa sjálvsagt ikki bæði, ikki bæði at kunna útinna myndugleika í evangelisk-luthersku kirkjuni og samstundis at sleppa at hoyra til eina aðra kirkju.

Tað er óneyðugt at leggja afturat, at einki parlament kann lóggeva ímóti grund-lógini, og ongar lógir eru galdandi, sum eru í stríð við grundlógina.

Hetta var tann »løgfrøði-ligi grundvøllur« orð mini til blaðfólkið á Dimma-lætting bygdu á, men eg fari at lata onnur meta um dugin í honum. Men eg hvørki vil ella kann frásiga mær rættin at lesa og royna at skilja grundlógina. Tað er rætt og slætt skylda mín, so satt sum tað í setanar-brævi mínum beinleiðis er mær álगत at halda grund-lógina.

Sambandsflokksins ABC

Niels Kári Nielsen

Tjóðveldisflokkurin hevði ein stóra lýsing í bløðun-um, sum hann kallaði: **»Sambandsflokksins ABC«**. Lýsingin skal helst skiljast soleiðis, at avrik og ætlanir hjá Tjóðveldis-flokkinum standa høgru-megin, ætlaninar hjá nýggju samgonguni standa vinsturmegin.

Føroyskt Fullveldi - »Ríkiseindin« skal ikki skalast!

Kvinnur í Landsins Leiðslu - Bara menn sleppa at styra!

Føst Búskaparstýring - Útgjaring til komandi ætt-arlið at rinda!

Yvirskot á Figgjarlógini - Vit biða spent eftur tykkara uppskoti!

Frælst vinnulív - Hvat fyri vinna?

Samhalds Sosialar Skipanir - Lat okkum nú siggia.

Nú er kanska onkur sum ikki skilir hetta - her eru nakrar útgreiningar.

Eg halda, at hendan sam-anbering hevur brúk fyri einari rætting, sum tekur

stoði í veruleikanum, og ikki í heilaspuna og stør-lætisørskapi, sum Tjóð-veldisflokkurin so við og við er kendur fyri.

Føroyskt Fullveldið - Hevði verið = 1500 milliónir í undirskoti 2004!

Kvinnur í Landsins Leiðslu - Avgjørt eitt mál at arbeiða við!

Føst Búskaparstýring - Heimsmet í øking í almennum útreiðslum, - til komandi ættarlig at rinda!

Yvirskot á Figgjarlógini - Vit biða spent eftur tykkara uppskoti!

Frælst vinnulív - Hvat fyri vinna?

Samhalds Sosialar Skipanir - Lat okkum nú siggia.

Nú er kanska onkur sum ikki skilir hetta - her eru nakrar útgreiningar.

1500 milliónir í undirskoti 2004!
Tá harðast leikaði á í full-veldisroknum í 2000-2001, søgdu nógvir Tjóð-veldisflokkurin so við og við er kendur fyri.
»Lat okkum taka 4 ára skiftistið, tað gongur jú strúkandi«
Um so varð, vildi tað í 2004 restað í 600 milliónir í blokki.
Øll mál vórðu yvirtikin,

VIÐMERKINGAR

sendistovur, stuðul til lesandi, o.s.fr.

Hetta hevði kostað minst 400 milliónir.

Og so eitt undirskot upp á 500 milliónir á figgjar-lógini í ár.

Altso í alt 1500 milliónir krónur, sum skattaborgarin hevði skula galdið!

Heimsmet í øking í almennum útreiðslum, til komandi ættarlig at rinda!

Tað er eingin ivi í, at ø-kingin í almenna sektorinum man vera heimsmet í demo-kratiska heiminum, og aft-an á 6 ár í allar allar bestu tíðum, eigur landskassin bert 257 milliónir í tøkum peningi.

Vit biða spent eftur tykkara uppskoti!
Tjóðveldisflokkurin segdi eftir valið, at hann fór at leggja sitt egna figgjar-lógaruppskot fyri 2004 fram, og at hetta skuldi vísa eitt yvirskot - Føroya fólk biðar í spenningi eftir tí!

Hvat fyri vinna?
Hvat er gjørt fyri vinnu-livið? Karmar, karmar, karmar og vanttætt skott millum tað almenna og vinnuna, tað hava verið lykllaorðini hjá fullveldis-samgonguni.

Hvar er úrslitið?
Í 1998 varð nógv tosað um, at búskapurin skuldi hava fleiri bein at standa á.

Verkætlan um vatn til landsbygðina Xetonox í Guatemala

TÍÐINDASKRIV
frá Frelsunarherinum

Heimaforbundið er kvinnufelagsskapur Frelsunarhersins, og er hesin felagsskapur ein av heimsins størstu. Frels-unarherurin arbeiðir í 108 londum og hesa vik-una stilar felagsskapurin fyri misiónssamkomu, Framtíðarætlanin er, at verkætlan um vatn til landsbygðina Xetonox í Guatemala.

Veruleikin er at hvørt menniskja dagliga tørvar 25-40 litrar av vatni. Í Noregi til dømis er ein sonn ovurnýtsla av vatni.

Hvør borgari brúkar um 200 litrar um døgnið. Reint vatn er ein sjálv-fylgja fyri okkum, sam-stundis sum veruleikin er at 1/6 av heimsins íbúgv-um ikki hava møguleika til reinan vatnsdropa.

Í landsbygðini Xeton ox ganga tey 4 km eftir vatni. Sannleikin er, at tað eru børn og kvinnur, ið dagliga bera vatn. Tað er tí lætt at skilja, at tað verður sonn broyting, ið hendir, tá vatnleiðing

verður lögð frá kelduni og inn í landsbygðina. Vit ynskja at innsavningin skal lætta um byrðuna hjá hvørjum íbúgva. Verkætlanin er góð lang-tíðar peningaløga.

Frelsunarherurin í Guatemala hevur lýst verkætlanina út í æsir ‘æi samarbeiði við mynd ugleikum bygdarinnar. Framtíðarætlanin er, at vatnleiðingin skal viðk-ast til tvær grannabygdir. Vit eru sannførd um, at verkætlanin verður til gleði fyri mong, so at framtíð teirra verður ljós-ari.

Í Frelsunarherinum í Havn verður almenn samkoma hóskvöldið 19. februar kl. 20.00. Sang-kórið Sólarmagn av stundis sum veruleikin er at 1/6 av heimsins íbúgv-um ikki hava møguleika til reinan vatnsdropa.

Velbastað syngur og major Njál Djurhuus greiðir frá verkætlanini og arbeiði Frelsunarher-sins. Bæði menn og kvinnur eru vælkomín.

Karaktermord í nýggjari tíð 3:

Anfinn Kallsberg samanborið við Dreyfus og Tønnes tilburðirnir

Jón Ellendersen

Dreyfus kapteynur verður handtikin fyri hásvikagerð orsakað av einum ikki *dag-festum og ikki undirskriv-aðum skjali*, sum fekk heitið *"Bordereauíð"*, með-an Anfinn varð ákærður fyri alt frá ógegni til krimi-nalitet, og eisini her lá ein bók sum grundarlag, nevni-liga "Skjót Journalistin".

Dreyfus varð av franska krigsrættinum dømdur til tignarlækkan og burtur-søgn, Anfinn varð av stør-um parti av Føroya løgtingi

dømdur til tignarlækkan og burtursøgn úr landsstýrin-um, ein størri eyðmýking enn nakar annar føroyskur politikari hevur verið fyri.

Eitt parísblað skrivar, at Dreyfus als ikki er dømdur við Bordereaunum sum grundarlag, men hvegin orsakað av treimum loyni-ligum skjølum "Dossierið",

Nýggi prógv verða lögð fram um, at Esterhazy er

tann seki, og hesuferð er tað svágur Dreyfus, sum leggur prógvini fram. Á sama hátt verða "prógv aftaná prógv" lögð fram, serliga av tjóðvelinum um, at Anfinn lýgur, er krimi-neller o.s.fr.

Esterhazy verður tó fri-kendur 11. januar 1898 á ein ógvuliga forargiligan hátt. Dagin eftir útgevir Emil Zola kenda ákeruritið "J'accuse" (Eg ákæri). Zola verður dømdur at sita í 1 ár, men flýggjar til London.

Piqart verður koyrdur úr herinum. Teir, sum á ein so skammiligan hátt lögdu eftir Anfinni, vórðu allir frikendir, tí "teir tantu reinleikanum í føroyskum politikkni".

Eg kenni eins og Zola, at tað er neyðugt at koma við eini ákæru móti teimum, sum hava framt hetta Fø-roya största karaktermord, tí tað kann ikki vera rætt, at føroyskur politikkur, sum

frammanundan var merktur av klandri og stríði, omaná skal merkjast av "ameri-kanske tilstande", har alt, og eg meni ALT kann brúkast til tess at fella ein politiskan mótsøðumann.

Ein samdur krigsrættur avger nú, at Dreyfus skal fyri rættin í Rennes. Sam-stundis sigur Esterhazy úr London, at tað var hann, sum skrivaði Bordereauíð.

Rættarsakin er ein stórus sjónleikur. Sakførarin hjá Dreyfus slær fast, at *har var ikki eitt einasta prógv um, at Dreyfus var sekur*.

Tann almenna og polit-iska rættarsakin móti Anfinni var á sama hátt ein sjónleikur, og hóast bókin Skjót Journalistin kemur við hópin av "prógvum", so eru hesi prógv framman undan kend og avgreidd í seinast í 80numum og viðurskiftini rættað. Eink

nýtt sum kann rættvísgera, at Anfinn varð viðfarin sum

hann var, er at finna í bókiní, einki. Men við, eins og propagandaministarin hjá Hitler, at endurtaka lýgnina nóg ofta, var stórus partur av fólkinum samd um, at *Anfinn var sekur*. Jú, demagogi, endurtikin nóg ofta, er betri vápn enn sannleikin, tað hava vit eisini sæð í undanfarna valstríðin.

Stjórnið bjóðar síðani Dreyfus at verða náðaður og Dreyfus tók av til tess at fáa møguleikar at prógva, at hann var ósekur. Dreyfus fær amnesti. Dreyfus ver-ur fullkomiliga frikendur og gerst majorur í herinum við Piqart sum general-majori.

Tað tók ellivu ár áðrenn rættvísín sigraði í Dreyfus tilburðinum.Dreyfus fekk tó ikki loyvi at luttaka í 1. heimsbardaga.

Nær fer løgtingið at bjóða Anfinni at verða náðaður, nær fer løgtingið

(framhald: Karaktermord í nýggjari tíð 4: Ekskursión í undirgrundini)